

Comité Dierennoodhulp
T.a.v. mevrouw S. van de W
Postbus 94724
1090 GS AMSTERDAM

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Bezoekadres
Beatrixlaan 2
2595 AL Den Haag

Postadres
Postbus 93144
2509 AC Den Haag

Ons kenmerk
BBR / 17126596

Datum 10 augustus 2017
Betreft Procedure RVO.nl bij inbeslagname dieren en verzoek tot opheldering
inzake hond Rex (d.d. 5 mei 2017 en 29 mei 2017)

Geachte mevrouw Van de W,,

In uw brieven van 5 mei 2017 en 29 mei 2017 stelt u dat de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO.nl), namens het Ministerie van Economische Zaken, en het Openbaar Ministerie (hierna: OM) in strijd handelen met de Wet dieren. Ter onderbouwing hiervan voert u de zaak van hond Rex aan. Tevens verzoekt u om opheldering inzake de hond Rex.

Naar aanleiding van uw schrijven licht ik namens RVO.nl de gevolgde procedure toe, zowel in algemene zin als specifiek in de zaak Rex.

Juridisch kader

Wanneer een dier strafrechtelijk in beslag wordt genomen, is het strafrechtelijke kader van toepassing. Onder het strafvorderlijke begrip "voorwerpen" in de zin van artikel 94 van het Wetboek van strafvordering worden ook dieren geschaard.

Uiteraard betekent dat niet dat dieren door het OM en RVO.nl op dezelfde manier worden behandeld als voorwerpen. Bij de behandeling van dieren, waaronder de opvang ervan, moeten ook het OM en RVO.nl zich houden aan de voorschriften uit de Wet dieren en het Besluit houders van dieren, specifiek art 10 lid 2 besluit in beslag genomen voorwerpen. Concreet betekent dit dat dieren moeten worden gezien en behandeld met erkenning van de eigen waarde van dieren, zijnde wezens met gevoel. Ik heb geen aanwijzing dat het OM of RVO.nl zich hier niet aan houdt.

Procedure

Nadat een hond naar aanleiding van een bijtincident op aangeven van het OM in beslag is genomen, wordt de hond geplaatst in een geselecteerde en gecontracteerde opvanglocatie van RVO.nl. Vervolgens geeft de Officier van Justitie in de regel opdracht aan de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht om bij de hond een zogenaamd risico-assessment af te nemen, waarbij onder meer het risico op bijtincidenten wordt onderzocht.

Vervolgens is het aan het OM om, met inachtneming van het risico-assessment van de Faculteit Diergeneeskunde, een besluit te nemen over het lot van de hond.

Het OM kan het volgende besluiten:

1. Teruggeven: de hond kan met of zonder speciale voorwaarden terug naar de beslagene (meestal: de eigenaar).
2. Vervreemden: het is niet wenselijk de hond terug te geven aan de beslagene, maar plaatsing bij een andere houder kan wel, eventueel onder speciale voorwaarden.
3. Het is niet wenselijk om de hond te herplaatsen vanwege de getoonde agressiviteit tijdens het risico-assessment. Er bestaat een te groot gevaar voor mens en/of dier. Het advies in deze gevallen is euthanasie.

Het is mogelijk dat de beslagene of een derde in de tussentijd een klaagschrift indient bij de rechtbank, waarin teruggave van de hond wordt gevorderd. Terwijl een klaagschriftprocedure loopt, kan de hond conform de wetgeving worden vervreemd; het klaagschrift heeft geen schorsende werking.

RVO.nl voert het besluit van het OM uit. Nadat het OM heeft aangegeven dat de hond herplaatst moet worden, zoekt RVO.nl een zo goed mogelijke bestemming voor het dier.

Rex

Inzake de hond Rex kan ik u melden dat de hond op 28 september 2016 door de politie in beslag is genomen na een bijtincident in een speeltuin, waarbij meerdere personen (kleine kinderen en een fietser) waren betrokken. Rex is vervolgens geplaatst in een opvanglocatie van RVO.nl. Op deze opvanglocatie is Rex verzorgd in een gecontroleerde omgeving.

Door de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht is een risico-assessment gemaakt waarbij met diverse factoren rekening is gehouden. De aanbeveling in het risico-assessment van Rex luidde als volgt:

“niet retourneren aan eigenaresse, maar herplaatsen in buitengebied, waar hij op een groot en afgesloten erf zijn energie kwijt kan, bij eigenaar die verstand heeft van herders, mogelijk uit een werklijn”.

Het OM heeft dit advies overgenomen en heeft een machtiging tot vervreemding (herplaatsing) gegeven aan RVO.nl. Door de daarop volgende vervreemding is het beslag op de hond geëindigd en is het eigendom van de hond overgegaan op een derde. In het geval van Rex is de hond overgedragen naar een bedrijf, waar de hond getraind is ter vermindering van de kans op incidenten. Hierbij heeft RVO.nl tevens voorzien in een tegemoetkoming voor de geleverde diensten door de trainer.

De voorzieningenrechter van de rechtbank Den Haag heeft, in een door de voormalige eigenaresse van Rex aangespannen (civiel) kort geding, geoordeeld dat de Staat hierin aldus niet onrechtmatig heeft gehandeld (rechtbank Den Haag 13 april 2017, ECLI:NL:RBDHA:2017:3753). Het gerechtshof Den Haag heeft dit vonnis bekrachtigd bij arrest van 18 juli 2017 (zie rechtspraak.nl: ECLI:NL:GHDHA:2017:2021).

Om Rex naar een passende nieuwe eigenaar te bemiddelen, is de training gestart met een inschatting van wat bij Rex past. Eerste uitgangspunt hierbij is dat huishonden worden herplaatst als huishond. Echter, bij het trainen van Rex bleek dat, vanwege de problematiek van Rex in het publieke domein en vanwege de onvoorspelbare uitvallen naar kinderen, Rex niet geschikt was voor een huiselijke omgeving.

Vervolgens is Rex, na te zijn getraind, door het bedrijf aan een nieuwe eigenaar overgedragen. Rex verbleef hierna bij een echtpaar, woonachtig in een buitengebied, dat Rex gebruikte als bewakingshond. Bij deze nieuwe baas heeft echter wederom een bijtincident met een persoon plaatsgevonden. Na dit bijtincident met een persoon, heeft vervolgens nog een bijtincident met een hond plaats gehad, met ernstig letsel tot gevolg.

Na deze ontwikkelingen heeft het OM opdracht gegeven de hond te euthanaseren, omdat nogmaals gebleken is dat de hond niet handhaafbaar is zonder (ernstige) bijtincidenten, ook niet nadat de hond was getraind. Dit besluit is genomen met inachtneming van de Wet dieren en het Besluit houders van dieren (artikel 1.10, sub e.). Deze euthanasie heeft op 21 juni 2017 plaatsgevonden.

Werkhond in perspectief

In uw brief van 29 mei 2017 verzoekt u RVO.nl, namens het Ministerie van Economische Zaken, opheldering te geven of Rex als werkhond is verkocht. Zoals hierboven aangegeven, verbleef Rex na zijn training bij een echtpaar dat hem gebruikte als bewakingshond.

In algemene zin worden er op jaarbasis door RVO.nl ongeveer 700 honden in bewaring genomen. Van dit aantal wordt onder de verantwoordelijkheid van RVO.nl minder dan 2% overgedragen aan een trainer respectievelijk een bedrijf dat honden traint. Van deze 2% vinden slechts enkele honden een plek als een zogenaamde werkhond. Dit gebeurt enkel nadat blijkt dat de hond hiervoor geschikt is en niet geschikt is als huishond. Basisprincipe voor RVO.nl is en blijft dat huishonden indien mogelijk terugkeren als huishonden. Voor honden die in beslag zijn genomen vanwege een bijtincident geldt dat RVO.nl voorzichtig omgaat met het terugplaatsen van deze honden in een huiselijke omgeving.

Wanneer, na overdracht en training, door de trainer bij overdracht aan een derde een bedrag voor de hond wordt gevraagd, ligt dat buiten de verantwoordelijkheid van RVO.nl. Daarnaast draagt RVO.nl geen honden over aan bedrijven die bekend staan als bedrijven die in korte tijd veel geld proberen te verdienen aan de verkoop van (werk)honden.

Begrip

Ik kan me het verdriet van mevrouw R. om het verlies van haar hond Rex voorstellen en begrijp dat zij haar hond graag had willen terugkrijgen. Gezien de wettelijke regels inzake strafvorderlijk beslag, ligt de beslissingsbevoegdheid bij het OM en beschikte RVO.nl niet over de mogelijkheden om aan de wens van mevrouw R. gehoor te geven.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Ons kenmerk
BBR / 17126596

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en wens mevrouw R. sterkte met het verwerken van het verdriet.

Hoogachtend,
De staatssecretaris van Economische Zaken

namens deze,

(w.g.)

Mr. ing. H.A. Harmsma
Algemeen directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl)